

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2015|011 VAN 2 APRIL 2015

OVER DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 26 MAART 2015 OVER DE DEFINITIEVE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE CICHOREISITE VAN TIEGHEM-DUPONT IN ROESELARE

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 2 april 2015 volgende advies uit:

1. De VCOE vindt het positief dat inzake de bescherming van de cichoreisite in Roeselare een uitgebreid beschermingsdossier voor advies wordt voorgelegd aan de commissie. Zowel de diverse documenten in het kader van de voorlopige bescherming als de definitieve bescherming maken deel uit van het adviesdossier.

De commissie spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de definitieve bescherming met name (a) het ministerieel besluit tot bescherming als monument van de cichoreisite Van Tieghem-Dupont, het ensemble van de fabriek met schoorsteen, de gekasseide koer en het magazijn van 1902/1903 in Roeselare (b) het verslag van de behandeling door het agentschap onroerend erfgoed van de uitgebrachte adviezen en de ingediende bezwaren in het kader van het openbaar onderzoek en (c) het beschermingsvoorstel.

2. De commissie erkent de erfgoedwaarde van de cichoreisite en vindt het positief dat het ensemble van de fabriek met de schoorsteen, de gekasseide koer en het magazijn van 1902/1903 als één geheel wordt beschermd en opgenomen in het ministerieel besluit. Het magazijn aan de straatzijde heeft nog de originele belettering en kenmerkt het straatzicht. De gekasseide binnenkoer verbindt de gebouwen tot een homogene site.

De commissie ondersteunt dan ook ten volle artikel 1 van het ministerieel besluit waarin vastgelegd wordt dat de cichoreisite Van Tieghem-Dupont als ensemble wordt beschermd als monument wegens de historische, industrieel-archeologische en sociaal-culturele waarde. De cichoreisite is representatief voor het fenomeen van de vele droogasten in West-Vlaanderen en één van de laatste restanten van de industriële verwerking van de cichoreioogst in Roeselare. De commissie vindt het positief dat het ministerieel besluit hier uitgebreid aandacht aan besteedt.

De commissie staat tevens positief ten aanzien van de voorgestelde afbakening van het beschermd monument zoals vastgesteld op het bijgevoegd plan van het ministerieel besluit.

Artikel 2 van het ministerieel besluit geeft een uitvoerige beschrijving van het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt. De commissie ondersteunt de vermelde beschrijving van de historische waarde, in casu de economische- en landbouwhistorische waarde, de industrieel-archeologische waarde en de sociaal-culturele waarde. De commissie stelt voor om hier tevens te verwijzen naar de relictwaarde van de site als een van de weinige erfgoedsites die bewaard is in Roeselare na de kaalslag van WOI.

3. Bij het beschermingsdossier behoort tevens een uitvoerig uitgewerkt beschermingsvoorstel. Hierin wordt een uitvoerige en gedetailleerde beschrijving gegeven van de historische waarde van de verschillende onderdelen.

De commissie vraagt om het (juridisch) statuut van dit beschermingsvoorstel verder te

verduidelijken. Zo stelt de commissie bijvoorbeeld vast dat het beschermingsvoorstel ingaat op de beheersdoelstellingen. Deze komen evenwel niet aan bod in het ministerieel besluit. De commissie merkt op dat de beheersdoelstellingen onlosmakelijk verbonden zijn met de bescherming van de cichoreisite. De commissie vraagt dan ook om het statuut van het beschermingsvoorstel te verduidelijken en in functie daarvan de opname van de beheersdoelstellingen in het ministerieel besluit te overwegen.

4. De commissie stelt vast dat in het kader van het openbaar onderzoek slechts één bezwaarschrift werd ingediend.

De bezwaarindiener wijst onder meer op de schending van een redelijke termijn inzake bescherming. De commissie ondersteunt de weerlegging van dit bezwaar door het agentschap.

De bezwaarindiener stelt verder de erfgoedwaarden die aan de basis van de bescherming liggen in vraag. De bezwaarindiener vraagt om de beschermingsprocedure integraal stop te zetten of anderzijds minimaal het afbakeningsgebied van de bescherming te beperken tot de cichoreifabriek (en aldus het magazijn en de gekasseide koer uit de afbakening te sluiten). De commissie oordeelt dat het agentschap in de weerlegging van het bezwaar voldoende de erfgoedwaarde van de fabriek, de koer en het magazijn benadrukt. De bescherming dient wel onafhankelijk beoordeeld te worden van de mogelijke piste van de gemeente inzake herbestemming. De commissie erkent de erfgoedwaarde van het geheel en merkt aanvullend op dat de huidige gebouwen zeker niet in een slechte bouwfysische staat zijn.

5. Een specifiek aandachtspunt betreft de herbestemming van de site. In het beschermingsvoorstel (onder de titel beheersdoelstellingen) vermeldt het agentschap dat een herbestemming van de cichoreisite aangewezen is en dat *'het voorstel van de stad om de site als culturele pool te herbestemmen zeker valabel en verder te onderzoeken is'*.

De commissie stelt verder vast dat het schepencollege gunstig heeft geadviseerd op voorwaarde dat *'in overleg met Onroerend Erfgoed de mogelijkheden afgetoetst kunnen worden naar culturele invulling en stedenbouwkundige aanpassing en ontwikkeling van de site'*. De commissie merkt op dat deze formulering zeer vaag en onduidelijk is.

De commissie merkt op dat volgens het BPA van de wijk Krottegem de cichoreisite bestemd is voor wonen, gemeenschapsvoorzieningen, diensten, vrije beroepen, handel, kantoor en horeca.

De commissie benadrukt het belang van een volwaardige herbestemming van de site. In overleg met de eigenaars dient een voorstel inzake herbestemming uitgewerkt te worden waarbij specifiek aandacht gaat naar een volwaardige invulling van de erfgoedwaarde in samenhang met het financiële plaatje.

6. Op basis van bovenstaande opmerkingen geeft de commissie een gunstig advies.